

# DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

TEKST VAN J. SCHOONJANS

## HET SCHRIKBEWIND

**D**E Conventie was zich bewust van het gevaar en ontplooidde een woeste energie. Zij moest de Republiek verdedigen tegen twee gevaren: het buitenlands gevaar, d.w.z. de inval van de vreemde legers, en het binnenlandse gevaar, d.w.z. de vijandigheid van vele Fransen. Men begon alvast met de uitroeiing van de binnenlandse vijanden en daartoe waren alle middelen goed. Chaumette, een Frans politicus, zei: «Laten we het schrikbewind invoeren!».

### 1. — CHARLOTTE CORDAY

**O**P 2 juni 1793 joeg de Commune van Parijs, op het bevel van Marat, 80.000 man tegen de Conventie in het harnas. Acht en twintig afgevaardigden, Girondijnen, die te gematigd waren, werden door het volk ter dood gebracht. Een jong meisje uit Caen, Charlotte Corday genaamd, kwam toen naar Parijs en vroeg om ontvangen te worden door Marat. Dat gebeurde op 13 juli. Marat zat in zijn bad dat hij trouwens zelden verliet, daar hij aan een huidziekte leed. Charlotte Corday doodde Marat met een dolksteek. Zij werd aangehouden en onthoofd. En toen begon het Schrikbewind in Frankrijk!

### 3. — DE GUILLOTINE

**D**OKTER Guillotin vond het instrument uit dat zijn naam draagt. Vele hoofden vielen onder die guillotine: dat van koningin Marie-Antoinette, dat van haar schoonzuster, Mme Elisabeth, Filips van Orleans (ook Philippe - Egalité genoemd), Mme du Barry, Mme Roland, Bailly en nog een hele reeks edelen, priesters, joden, karmelieten en ook dichters als André Chénier en geleerden zoals de scheikundige Lavoisier. Deze laatste vroeg om zijn experimenten te mogen voltooien. Men antwoordde hem: de Republiek heeft geen geleerden nodig! Zij stierven dapper. Toen Bailly voor het schavot stond zei iemand hem: «Je heeft, Bailly!» — «Ja, vriend, maar het is van koude!»

### 4. — FOUQUIER TINVILLE

**F**OUQUIER TINVILLE was de openbare aanklager van de revolutionaire rechtbank. Hij kende geen genade en ontzag niemand. Er waren nog andere terroristen: te Nantes deed Carrier 5.000 mensen in de Loire verdrinken, Collot d'Herbois terroriseerde Lyon. Te Arras wilde Lebon een guillotine met «dertig koppen». Men vernielde de kerken en, zoals men het toen noemde, al de «emblemen van het bijgeloof».

### 2. — IEDEREEN WORDT VERDACHT!

**O**P 17 september stemde de Conventie, onder de dwang van de Commune, de zg. «Wet van de Verdachten» die de gematigden veroordeelde en tevens «al diegenen die niets tegen, maar ook niets voor de Vrijheid hadden gedaan». Deze wet bracht een massa volk van alle rangen en standen in de gevangenis. Het justitiepaleis, de zalen en de cellen van de Conciergerie van Parijs kregen in die tijd een zeer slechte naam...

### 5. — EEN NIEUWE KALENDER!

**F**ABRE D'EGLANTINE maakte een nieuwe kalender, de kalender van de Revolutie! Er waren twaalf maanden: vendémiaire, brumaire, frimaire, nivôse, pluviôse, ventôse, germinal, floréal, prairial, messidor, thermidor, fructidor. Iedere maand was verdeeld in drie decaden van tien dagen. De feestdagen van de heiligen werden afgeschaft. Er was echter de cultus van de godin van de Rede. Het was een grotesk schouwspel!

(Wordt voortgezet.)